

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 247.

V Ljubljani, v soboto 27. oktobra 1900.

Letnik XXVIII.

Volilno gibanje.

Kranjsko.

Na podlagi poročil, došlih iz cele Kranjske dežele, sklenil je osrednji volilni odbor katol.-narodne stranke, predlagati zaupnikom, da se vsi dosedajni poslanci v kmetijskih občinah zopet postavijo kot kandidati. To so gg. Pfeifer, Pogačnik, Povše, Vencajz in Žitnik. Največ preglaavic delala je volilnemu odboru kandidatura v V. kuriji. Dosedajni poslanec g. dr. Krek je zopetno kandidaturu z vso odločnostjo odklonil. Vse prizadevanje odbora, pripraviti ga tega, so bili zaman. Dr. Krek je v odborovi seji razkril vse svoje tehtne razloge, zbog katerih kandidaturu odklanja. Dokazoval je nujno potrebo, da ostane doma in se popolnoma posveti znanstvenemu ter organizatoričnemu in agitatoričnemu delu doma. Odbor se je konečno vdal dr. Krekovi razlogom in pozval svojega predsednika dr. Ivana Šusteršiča, naj prevzame kandidaturu v V. kuriji.

Dne 24. t. m. vršila se je seja razširjenega volilnega odbora. Kot poročevalce ožjega odbora je g. dr. Krek predlagal vse zgoraj navedene kandidature, ki so bile brez izjeme sprejete. Glavni odbor je torej sklenil, shodu zaupnikov predlagati: za V. kurijo g. dr. Iv. Šusteršiča, za kmetijske občine pa dosedanje gg. poslance. Vsi predlagani gospodje so izjavili, da kandidaturu sprejmo.

Povabila na shod zaupnikov se začno razpošiljati te dni.

Želje koroških nemčurjev.

Iz Celovca, dne 26. okt. Tukajšni luteranec Bertschinger, ki je svoj čas zaslovel med Slovenci kot izdajatelj in »odgovorni« urednik »Kmetijskega Lista«, še vedno zalaga koroške nemčurske kmete in učitelje z duševno hrano. In kakšna je ta hrana!

Prvim jo podaja v zloglasni »Bauernzeitung-i«, drugim v »Wochenblattu«. Oba lista prinašata pa eno in isto gradivo, izre-

zno iz raznih liberalnih listov. Vse psovke na kat. cerkev in Slovence, ki jih stakne po vseh nemških liberalnih in nacijskih zakonitih listih, zbere Bertschinger, da ž njimi pita koroško kmetstvo in učiteljsko »inteligenco«.

V zadnji številki se »Bauernzeitung« bavi sevé s prihodnjimi volitvami. Skrbi jo sevé največ okraj Velikovec-Celovec in jezi jo, da je oseba »klerikalnega kandidata« še vedno »skrita v tmini«. »Mit offenen Waffen zu kämpfen ist eben nicht die clericale Art«. Baš ta napad nad vse sovražnega lista kaže, da hodijo Slovenci pravo pot. Trn v peti sta nasprotnikom pri volilnem gibanju zlasti gg. Grafenauer in Podgorc.

Dalje pravi list, da je predsednik c. kr. kmetijske družbe g. A. Čare izjavil, da hoče nastopiti kot kandidat, »če se zanj izreče večja večina (»eine grössere Majorität«) županov ali zaupnih mož«. No vidi se, da je ta kandidat vsaj — previden mož, ker noče prej nastopiti kot kandidat, predno se zanj ni izrekla »večja večina«. Nasprotni list kar poskakuje veselja, da je g. Čare prevzel kandidaturu, in pravi, da bo sedaj »klerikalna volilna borba kmalu izbojevana«. Ali pojde res tako hitro? Dvomimo! Zakaj hočejo nasprotniki postaviti kandidatom baš predsednika Čare-ta, smo pojasnili že zadržani. Sami dobro čutijo, da izgubljajo vedno več tal izpod nog, zato pa naj jim pride na pomoč — c. kr. kmetijska družba.

Vse delo nasprotnikov gre na to, da iztrgajo okraj Velikovec-Celovec iz rok Slovencev. Zato zastavljajo vse svoje moči, češ, kakor vsklika imenovani list: »In Kärnten ist kein Platz für einen clericalen Abgeordneten!« — No, tako so vsklikali tudi pred zadnjo državnozbornsko volitvijo. Kakor takrat, odgovorimo jim tudi sedaj — z volilnim listkom!

Volilno gibanje na Spodnjem Štajerskem.

Piše se nam: Kadar se mački na rep stopi, zacvili. Vaš članek, v katerem ste odkrito povedali, zakaj »Narod« tako srdito za-

govarja Hribarjevo kandidaturu proti Žičkarju, da bi namreč dr. Tavčar imel tudi med štajerskimi poslanci v državnem zboru svojega trabanta, je naše liberalne duhove hudo razburil. Zdelo se jim je celo potrebno, da »Domovina« popolnoma stopi iz dosedanje rezerve in v posebnem članku, ki je izšel v št. 83., paralelizira vaše trditve. Toda kako temeljito je to opravilo izvršila! Vrže vam v obraz »natolcevanje« in »peklensko zlobo«, potem pa si umije »roke nedolžnosti« in dokazano je, da Dragotin Hribar ni dr. Tavčarjev kandidat, da ni kandidat ljubljanske liberalne stranke.

Počasi, draga »Domovina«! Gosp. Dragotin Hribar se je od zadnje volilne dobe sem res trudil, da bi ne pokazal svoje prave barve. A včasih se je vendar le pokazal tak, kakoršen je v resnici. Gospodje okoli »Domovine« so menda že pozabili na čase, ko je liberalna stranka kranjska snovala pone-srečeno »Zvezo slovenskih županov«. Složni štajerski Slovenci so vedeli, da v taki zvezi ni za njih mesta tako dolgo, dokler ima pri njej roke le liberalna kranjska stranka. A gospod Dragotin Hribar je kljub temu prevzel od kranjske liberalne stranke mandat, da dela na Štajerskem med slovenskimi župani za zvezo. In vendar je moral vedeti, da hočejo kranjski liberalci s to zvezo zabiti prvo zaglozdo v slovo izvenkranjskih, posebno štajerskih Slovencev. Gospod Hribar je delal torej le za razpor med štajerskimi Slovenci v liberalnem smislu.

»Domovina« se je z ognjem zavzemala za zvezo, Hribar je sam vodil nekatere štajerske župane v liberalno strankarsko zvezo in tam predlagal, kateri štajerski župani se naj vzamejo v odbor. Takrat je torej bil očiten agitator in priganjač za Hribar-Tavčarjevo stranko, zdaj pa seveda, ko se gre za mandat, si hoče umivati »roke nedolžnosti«. Toda sedaj je že prepozno!

Iz celjskega okraja.

Naša »Domov.« se vedno bolj kaže kot vredna »Slov. Naroda« pa ne vemo, ali bi rekli hči ali dekla. Majali smo že z glavami, ko iz sijajnega II. katol. shoda ni prinašala nič.

V št. 38. od 23. t. m. pa je začela nekako migati kakor njen oča in gospodar. V uvodnem članku proti koncu miga: »Kdo bo kriv, ako se bodo volilci omenjenih okrajev čutili razžaljene?« Seveda se bodo zdaj gotovo čutili razžaljene! Še prej naša znanca miga: »Opozarjamo pa že danes vse one, ki brez ruvanja ne morejo živeti: Kdor biva v stekleni hišici, naj ne maha s poleni okoli sebe. Čez sedem let pride vse prav«. Jasno, kako se naj masčujejo oni razžaljeni. Resnične in izmišljene napade političnih nasprotnikov tudi iz zasebnega življenja — to je pač bivanje v stekleni hišici — na sramotilni steber ž njimi! Oh, kako lepa čednost je, da je stvar vse, osebe pa so le — pritlikline! Pa kje razobesiti osebne slabosti nasprotnikov? Na to naša prijateljica nekoliko skrivnostno miga: »Dotičniki (dopisovalci za Hribarja) so se morali zatekati k ljubljanskemu dnevniku »Slov. Narodu«. Aha! Tja dopisujete tudi o drugih rečeh, katerih ne sprejmejo ne »Slovenec«, ne »Slov. Gospodar«, ne »Südt. Post« in kakor jih do danes tudi ni sprejemala »Domovina«. Ali misli od danes pasti na nivo celjske vahtarice ali celo »Slov. Naroda?« Potem ji mi naročniki kličemo: »Adijo!«

Imenujejo se tudi shodi za Hribarja zaupni, a v dotičnih brzojavkah, kolikor pomnimo, so se označili kot volilni shodi — Ti shodi nekaterih zasebnikov se nadalje ocenjujejo z enako vrednostjo kakor izjave za Žičkarja v Kozjem in Šmartnem, ki so vendar izraz političnih društev.

Opazke o ljudski volji prepustimo v korekturo volitvam. Resnično pa nas veseli, da je »Domovina« preklela svoje zadnje poročilo iz Ptuja, da se je namreč društvo »Pozor« z večino glasov izreklo, da ni vzroka odstraniti dosedanjega zaslužnega posl. te kurije in da naj gosp. Josip Žičkar zopet kandidira za V. kurijo. Pa saj je »Domov.« že enkrat prej sama želela, da ji naj poročajo vselej zanesljive reči, ko je namreč morala objaviti popravek nekega g. župnika zaradi nekega konsumnega društva. Ta opomin še naj enkrat ponovi!

LISTEK.

Nekaj o katekizmih.

Naši liberalci pišejo katekizme. To je najnovejše dejstvo v naši domači zgodovini.

»Vidite, saj sem vedno trdil, da liberalci niso tako napačni, da so celo pobožni ljudje, le podvrzite se jim, pa bo najlepši mir, le ubogajte jih lepo, pa bo nehal bratomorni boj na Kranjskem!« Tako se sedaj oglašja marsikak spravoljub, kateremu samega ginenja stopajo kar solzice v oči, ko bere vest, da liberalci pišejo katekizme.

Toda počasi prijatelj! Edini katekizem, katerega so do sedaj spisali in obelodanili liberalci, je: »Volilni katekizem za slovenske kmetijske volilce.« Zadnji »Rodoljub« objavil je ta umotvor.

Nekaj posebnega je tista duhovitost, katero sedaj, ko se bližajo volitve, kažejo liberalci. Sem ter tam moramo le opozoriti čitatelje nanjo, to nam velevala kolegijalnost nasproti liberalnim listom, pa tudi nepristranost. Nikakor pa nečemo podati somišljenikom vseh tistih dobrih svetov za volitve, katere dajejo liberalni listi naprednim volilcem. Uspeh teh nasvetov je sicer garantiran

in tudi vsak slepec mora uvideti, da ti nasveti morajo sigurno privedi do zmage, kakor n. pr. izvrstni nasvet, da naj agitator zase pridobi vse volilce. To vse je res, toda ne zdi se nam pošteno, da bi svoji stranki z izbornimi univerzalnimi sredstvi nasprotnikov tako olajšali delo pri volitvah. Sredstva so za nasprotnike sestavljena, zanje napačen je dotični liberalni veleum svoje močigane, torej naj ostanejo liberalcem. Mi se znanjamo »Slovenčeve« čitatelje z glavnimi idejami dotičnih liberalnih umotvorov, to pa le zato, da brez zavisti kažemo zares velikanske nove izumitve liberalcev.

Taka čisto nova izumitev je stavek omenjenega volilnega katekizma: »Sveta dolžnost je, da volijo kmetje v državni zbor samo kmete.« Kaj takega se do sedaj še nikoli nikjer trdilo ni. Ta sijajna ideja mora liberalcem prinesiti zmago. Kolikor je nam znano, ravnala se je naša liberalna stranka tudi vedno po tem geslu. Uradnik dr. Ferjančič zastopal je celo vrsto let kmetijske občine natanjske v državnem zboru. Pa ne samo državnozbornske mandate delila je liberalna stranka strogo držče se tega gesla, tudi v deželnem zboru zastopa liberalne kmete uradnik Višnikar. Principiis obsta, to je rek, ki so ga vedno visoko spoštovali razni libe-

ralci. Doslednost je ena najlepših čednosti tudi v politiki.

Ako govorimo o doslednosti, pohvaliti moramo liberalni katekizem tudi še v drugem oziru. Na vprašanje namreč, katere stranke so kmetom najbolj sovražne, navaja v odgovoru seveda klerikalno stranko. To je dosledno! Kedor je od liberalcev pričakoval družega odgovora, ta naj izgine s površja političnega življenja. Liberalci so namreč našli, če se ne veste, kvadraturu kroga. To je namreč prav jednostavni stavek: Vse hudo zakrivili so klerikalci. Kugo, lakoto, vojsko, zakrivili so klerikalci, slabe letine tudi, celo liberalizem so zakrivili ti grozni ljudje.

Tako se na lahek način rešijo vse svetovne uganke.

Na kratko hočemo rešiti še mi uganko iz najnovejše naše časnikarske zgodovine. Znani dolenski politični modrijan nadel nam je priimek »obrekovalec«. To pa je prišlo takole: Mož je v znani svoji duhovitosti pisal, da morajo »duhovni s hrbta kmetov«. Mi smo ta duhoviti izrek malo v listku osvetlili. Sedaj se mož sila togoti. In v slepi svoji jezi našel je masčevanje, kateremu se na prvi pogled vidi, da je najdeno v slepoti. Mož namreč v zadnjem »Rodoljubu« piše: »Slovenec« pravi, da ne, farovski morajo

ostati, naj grejo advokati kmetu 's hrbta«. Potem pa patetiško kriči, da smo s tem žalili odvetniški stan, češ, da protizakonito račun. In konečno nas imenuje zaradi tega obrekovalec. Mrzla voda bo možu morda koristila in zato mu povemo, da sploh o odvetnikih v dotičnem sestavku pisali nismo. Vse kar torej mož izvaja iz omenjenega neresničnega dejstva, je zidano na pesek.

Čimbolj občudujemo časnikarske kozle tega liberalnega voditelja, tem čudneje se nam zdi, da ga imajo liberalci še vedno med prvimi voditelji. Morda je pa samo voditelj, če smemo tako reči, in partibus infidelium? Morda vzame to kedo dobesedno, potem ne moremo nič zato.

Od liberalcev pa pričakujemo, da nadaljujejo pričeto delo. To bo imelo tudi za polemiko dober sad. Večkrat se namreč bere očitjanje, da liberalci premalo poznajo katekizem. To očitjanje mora sedaj obmolkniti, ker liberalci sedaj celo pišejo katekizme. Kolik napredek! Srečni liberalni agitatorji! »Agitacijske migljaje« dajal jim je v več številkah »Slov. Narod«, sedaj pa jim je podal »Rodoljub« kar cel volilni katekizem. Agitatorsko serce, kaj hočeš še?!

Osemstoletna zveza.

Iz Zagreba.

(Konec.)

Hrvatska je imela visoko šolo že v XVII. veku. Pavlini so osnovali v Lepoglavi gimnazijo in filozofsko fakulteto. Leta 1683. je pogorel pavlinski samostan v Nitri na Ogerskem, pa je bila zato glasovita bogoslovna šola premeščena v Lepoglavo. Na tej šoli so se delile tudi akademične časti. K takim sijajnim svečanostim je prihajal vselej tudi ban in škof zagrebski. Mažari so bili pa zavidni lepoglavskim Pavlinom, da je njihova šola tako napredovala ter si stekla tako velik glas.

Nakanili so jo zatreti, a to so mogli, ker je samostan lepoglavski spadal pod ogersko samostansko provincijo. Mažari bi bili gotovo vspeli, da se ni zavzel za samostalnost lepoglavskega samostana in šole tedanji generalni vikar lepoglavski dr. Malčević. Ta odlični Hrvat je uvidel, da je edina rešitev za hrvatske Pavline, da si osnujejo svojo samostalno hrvatsko provincijo. Radi tega se je obrnil dr. Malčević na tedanjega zagrebskega škofa Šeliševiča ter mu razložil vso zadevo v vrlo zanimivem pismu, ki se nahaja še dandanes v nadškofijskem arhivu. Pismo se glasi takole:

»Če nam se ne bo posrečilo, da odcepimo našo provincijo od Ogorske, potem bo slaba za nas in za naše samostane. Mažari sploh ne bodo več dovolili, da še kateri Hrvat doseže kakšno višje mesto. Oni nam bodo vedno na vratu, naše samostane bodo polnili z Mažari, a v nje ne bodo sprejeli nobenega Hrvata. Za višje službe bodo le Mažari imenovani, in nas bi tako zadelo le veliko zlo. Mi smo prisiljeni, da se ločimo, in sicer radi davkov, ki nam jih nakladajo, radi večnih preprirov, vznemirjevanja, radi sovražstva in preganjanja, kateremu smo izročeni radi te naše zajednice. Mažari obrekujejo hrvatski narod, njegovo domovino in narodno življenje na najvišjem mestu, oni prezirajo vse, kar je našega, oni pozvedujejo vse o nas in nas izdajajo, ter sklepajo, kaj se ima pri nas pokopati za vselej.

Razen tega moramo mi hraniti mnogo-brojne Mažare čisto zastoj, jih odgajati za duhovne in v znanostih podučevati ter jih potem popolnoma izučene na Ogorsko pošiljati; in vendar za vse to Mažari nič ne trošijo. Oni nas v vsem prezirajo. Ako oni izgovore naše ime, store to samo iz prezira in roganja. Ker moramo radi zajedništva na Ogorsko potovati, imamo radi tega velike stroške. Mi smo prisiljeni sinove tuje domovine hraniti, tako da ne moremo sprejemati sinov lastne domovine v onem številu, kolikor bi jih bilo potrebno.

Posledice tega pisma so bile, da so se Mažari silno upirali Hrvatom ter jih oklevetali pri cesarju in papežu. Toda dr. Malčević je vendar zmagal. Ko je umrl ogerski general pavlinski, je bil postavljen on na njegovo mesto. L. 1701. je on v svečane sednici proglasil samostalnost hrvatske

provincije Pavlinov. Leto dni kasneje je umrl Malčević v Varaždinu.

Isto, kar je pisal dr. Malčević l. 1684 o Mažarih, delajo tudi še dandanes. Takrat so napadali hrvatske Pavline, a zdaj napadajo hrvatske škofo, in sicer samo zato, ker branijo svojo hrvatsko domovino. Takšna je ta osemstoletna zveza.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. oktobra.

O prestolonasledniku Franu Ferdinandu objavlja »Ung. Informat.«. nastopno senačno in maloverojno vest: Nadvojvoda Fran Ferdinand se v kratkem odpove prestolonasledstvu na korist svojemu bratu nadvojvodi Otonu oziroma njegovemu sinu nadvojvodi Karolu. V teku meseca novembra se glasom tega poročila vrši na Dunaju pod predsedstvom cesarjevim rodbinski svet, ki bo sklepal o tej zadevi. — To senačno poročilo je bržkone le izrodek znane gonje gotovih mažarskih šovinistov, katerim načelujeta posl. Košut in Ugron in katera nekako podpira sam Szell z znanim mešetarnjenjem v krogu opozicijskih poslancev.

Kandidatura barona Dipaulija in kompromis. Baron Dipauli ni tako poražen, kakor so si želeli nemški židovski liberalci in njih prijatelji v gotovih vrstah. Najprej treba konstatovati, da dotična kompromisna listina ne nosi imena barona Dipaulija, potem pa dostavlja dunajski »Vaterland«: Baron Dipauli se ni udeleževal kompromisnih Zallinger Schöpferjevih pogajanj. On kandidature za peto skupino ni ne proglasil, niti se jej ni odpovedal. Vplivni moške izjavljajo, da konservativna stranka sploh ni vezana na dogovore. Sploh pa nemški liberalci tudi v slučaju, da baron Dipauli ne kandiduje ne v peti, ne v četrti skupini, ne morejo biti mirni, ker je le še vedno mogoče, da kandiduje baron Dipauli v veleposestniški skupini. Dokler se torej baron Dipauli definitivno ne odpove vsaki kandidaturi, tako dolgo se židovski liberalci ne morejo veseliti.

Grabmayr zagovarja kompromis v tirolskem veleposestvu. Kompromis, proti kateremu so te dni toliko rohneli dunajski liberalci v zvezi z nemškimi nacionalci, je po poročilu listov vendarle gotova stvar. Dr. Grabmayr zagovarja ta kompromis v nekem dopisu »N. W. Tagbl.« in izjavlja, da se je kompromis sklenil ravno radi strastnih napadov od nasprotne strani. Po njegovem mnenju ima kompromis to dobro, da bo pristigel peroti visokoletečim lahonskim veleposestnikom, ki so vsi protinemškega, protitirolskega in protiaustrijskega mišljenja. Ti ljudje baje ne poznajo ne liberalcev ne »klerikalcev«, marveč jedno samo narodno stranko »Trentino«. Konečno opozarja na uspešno delo mej obema veleposestniškima strankama v deželni zboru ter zaključuje svoja poudarila s stavkom: »Pri tem neizogibnem občejanju smo izgubili nehote nekaj na eneržiji, s katero sicer patentirani liberalci

zaničuje vsakega klerikalca«. — No, kmalu se pokaže, koliko te eneržije je Grabmayr žrtvoval v prid složenemu delu.

Razprava o izjavi nadvojvode Frana Ferdinanda v ogerskem parlamentu. Vsi pravi patriotje v monarhiji so želeli, da bi povodom razprave o tej izjavi ne prišlo do nikakih večjih debat, a Szellu se to vendarle ni posrečilo in je proti temu ravno on sam najbolj grešil in izzval celo strogo dinastiško čutečo ljudsko stranko v nepričakovani boj. V pravnem odseku je namreč neodvisna stranka zahtevala, naj ji Szell pokaže habsburški hišni zakon. Tej želji Szell sicer ni ustregel, pač pa ga je pokazal posl. Pulszky-ju, ki je znan frama-son. Kaj neki nameravajo s tem prostozidarji, čemu hočejo biti poučeni o internih rodbinskih razmerah habsburške dinastije? Ljudska stranka bo o tej zadevi resno spregovorila s Szellom in vse je radovedno, kako se bo izrazil.

Triatizem ali dualizem? V ogerskem državnem zboru se je minulo sredo prvokrat oglašil eden poslancev, ki se strinja s češkimi državnopravnimi zahtevami in jih zagovarja. Ta mož je član neodvisne stranke poslanec Csavolsky. Povodom debate o odločitvi krone glede kvote je izjavil ta poslanec, da nagodba iz leta 1867 ne koristi ne Avstriji, ne Ogorski, najmanj pa interesom monarhije in njenemu vplivu kot velesili, in se torej mora premeniti. Strem-ljenja Čehov po državni samostojnosti ne nasprotujejo interesom Ogorske, marveč se z njimi popolnoma ujemajo. Ogorska naj nikar ne ovira, da bi se izpolnila obljuba češkemu deželnemu zboru v septemborskem reskriptu. Češki narod je zavzel jednako stališče napram habsburški vladarski hiši, kakor ogerski. Ako Ogrom sploh more kaj pomagati v boju proti prodirajočemu pan-germanizmu, je to le ustanovitev samostojne češke monarhije. Taka delitev mora in bo nastopila. — Kaj neki poreko k temu Čehi, posebno pa njih »prijatelji« Nemci?

Jezuitje pridejo zopet v Nemčijo? Pod tem naslovom, seveda brez vprašaja, poroča neki nemški jezuitom vse prej nego prijazni list, mej drugim tole: Iz krogov bavarske vlade se zagotavlja, da so se pričeli nova pogajanja in zaupni dogovori mej nemškimi zveznimi državami, ki merijo na bližnjo odpravo zakona glede prepovedi dohoda jezuitov. Zdi se, da se je konečno posrečilo centrumu, ki je vladi na drugi strani obljubil potrebno pomoč, da se je konečno omehčala vladna volja. Kak eventualni elementi, ki bi sledil tej vesti iz najzanesljivejšega vira, bi ne imel v tej zadevi nikakega pomena. Že v prihodnjem zasedanju državnega zbora se bo to pokazalo. — Počakajmo! vzklika »Pressb. Tagbl.« koncem tega poročila.

Italijant in trozveza. V italijanskih parlamentarnih krogih se pečajo sedaj, kakor poročajo iz Rima dunajski »Informacije«, zelo intenzivno z vprašanjem glede obnovitve trozveze. Mladi kralj Viktor Emanuel

ni baje nič kaj naklonjen obnovitvi, vsaj ne v tej obliki, v kakeršni obstoji trozveza sedaj. Pritrdil bo podaljšanju dotične pogodbe le tedaj, »ako bo dotična pogodba varovala interese Italije v sredozemskem in jadranskem morju«. Ta pojem je zelo raztegljiv in umestno bi bilo zvedeti, kaj misli kralj s temi besedami. Pa ne, ko bi tudi avstrijsko Primorje spadalo mej omenjene interese?

Dopisi.

Iz Savinjske doline. Zakaj štajerski Slovenci Končnika ne marajo? Celjski listič »Deutsche Wacht« kar najtopleje priporoča Končnikovo kandidaturo za mesto dež. šolskega nadzornika na Kranjskem. Mi bi se s tem lističem nikakor ne bavili, ko bi se nam ne dozdevalo, da ga inspirira Končnik sam, kar se njegove kandidate tiče. Saj sumljivo se nam vidi, da vsake kvatre D. W. zatrjuje, da je Končnik Slovenec, seveda »objektiven« Slovenec, katerega Slovenci le radi tega ne marajo, ker ne trobi popolnoma v njihov rog. Zadnja vahtarica piše nekako: »Den windischen Hetzern ist jeder slovenische Beamte ein Greuel, der nur den Schein der Objectivität bewahrt hat«. Končnik je nam res »Greuel«, in zakaj je temu tako, hočemo tukaj povedati, da pridemo že oslabelemu spominu Končnikovemu na pomoč.

Njegovi bivši, sedaj že osiveli učenci iz prvih časov njegovega učiteljevanja pripovedujejo, kako jih je za narodno stvar, za slovenstvo, za materni jezik navduševal, ko je prišel prvič kot suplent v Celje. In kot suplent je mož navadno že dozorel, da ve, kaj govori, kaj priporoča in kaj odsvetuje. In kolikokrat je Končnik svoje učence opominjal, naj zvesti ostanejo mladostnim idealom, naj ljubijo svoj narod in svoj materni jezik.

Njegovi učenci, ki sedaj zavzemajo že odlična mesta, so zvesti ostali opominom svojega učitelja. Kaj pa učitelj sam. Ali more reči, da je zvest ostal mladostnim idealom, ali more trditi, da je objektiven proti svojemu materinemu jeziku? Ko je prišel Končnik v Celje za ravnatelja in sicer po prošnji slovenskih poslancev (Gödl), je bil še proti slovenščini toliko objektiven, da je dijakom na slovenska vprašanja slovensko odgovarjal.

Čez par let začel je na slovenska vprašanja svojih učencev nemški odgovarjati, in konečno ga je tukajšna nemško-nacionalna klika po vednih napadih v dež. zboru (dr. Neckermanu) in v vahtariji tako pod noge dobila, da je dijakom prepovedal slovenski ga nagovarjati. S tem pa še Končnikova klimaks ni dovršena. Prepovedal je slovenskim dijakom tudi med seboj javno slovenski govoriti!!

Govoril je v slovenskih urah, kedar je ta predmet nadzoroval, nemški!! Zavračal je slovensko spisane ubožne liste.

Končnik je bil pa tudi šolsko-politično proti svojim rojakom delaven. Prepredil je uvedbo slovenskih paralel na celjski gimnaziji, ki so se v Mariboru tako izvrstno

Stari strežaj.

Spisal H. S. — Prevel Fr. V.

(Konec.)

K nesreči za Mikolaja je imel doktor kljub temu najboljši uspeh. Čez pol leta je bila svatba in naša gospica, polkovnikova hči, nas je zapustila, spremijana od voščil in solz sorodnikov in domačinov, zlasti pa starega Mikolaja, da bi z doktorjem delil usodo. Mikolaj ni mislil na mržnjo, ni mogel, ljubil jo je preveč, toda njemu ni mogel odpustiti. Skoraj nikdar ni izgovoril njegovega imena in si sploh prizadeval ga nikdar omeniti. Mimo grede opomnim, da se je tetka Marynija pri doktorju Stanislavu neizrečeno dobro počutila. Čez eno leto jima je dal Bog krepkega fanta, potlej je prišla deklica in tako naprej. Mikolaj je ljubil otroke kakor svoje, jih nosil na rokah, božal, poljuboval. A kljub temu sem opazil, da je zastran mesalliance tete Marynije neko britkost neprestano gojil v svojem srcu. Enkrat smo sedeli skupaj o božiču na sveti večer, ko se je slišalo zunaj ropotanje voza. Pričakovali smo zmerom za praznike več sorodnikov, zato je rekel oče:

»Poglej no, Mikolaj, kdo se je pripeljal?»

Mikolaj je šel ven in se kmalu vrnil od veselja žarečega obraza.

»Gospica je tu!« je vzkliknil že iz dalje.

»Kdo?» je vprašal oče, čeravno je vedel, o kom se govori.

»Gospica!«

»Katera gospica?»

»Naša gospica«, je odvrnil starec.

Tedaj je vstopila gospica, pa s tremi otroci. Lepa gospica! Starec ji pa nalašč nikakor ni hotel drugače reči. Naposled je bilo pa vendar tudi njegove odpornosti proti doktorju Stankotu konec. Hanja, unučica starega Mikolaja, je hudo obolela za tifusom. Tudi zame so bili dnevi britkosti, kajti Hanja je bila moja vrstnica, moja edina tovarišica pri igranju in jaz sem jo ljubil skoraj kakor sestro. Doktor Stanko ni tri dni skoraj nič ostavil njene sobice. Starec, ki je Hanijo ljubil s celim srcem, je ves čas njene bolezni hodil kakor blazen okoli. Jedel ni nič, spal nič, le pri vratih njene sobice je stal, kajti razen moje matere ni bilo nobenemu dovoljeno stopiti v njeno stanovanje. Na tistem je trpel strašne bo-

lesti, da so mu pokale prsi. Trd je bil kakor jeklo proti nezgodam življenja in proti udarcem usode, a vendar je skoraj podlegel obupanju ob bolniški postelji malega dekletca. Ko je naposled čez več dni smrtnih britkostij doktor Stanko na lahno odprl vrata bolniške sobe in z veselja žarečim obrazom v sosedni sobi odgovora čakujočim zašepetal malo besedico »rešena«, in se vzdržal starec več, vpil je kakor bivol ni se vrgel pred doktorja na tla ter neprestano klical iht: »Moj dobrotnik, moj dobrotnik!«

Hanija je na to naglo ozdravela in doktor Stanko je bil staremu dražji kot punčica v očesu.

»Strašen dečko,« je dejal pri vsaki priložnosti, gladeč si gosto brado, »strašen dečko! Izvrsten jezdec, in ko bi njega ne bilo, tedaj bi bila Hanija . . . še ziniti nočem.«

Nekako leto po tem dogodku pa je začel starec sam hirati. Njegova ravna in močna postava se je krivila, hodil je sključeno, nehal je godrnjati in lagati. Nazadnje je bil, ko je skoro devetdeseto leto uškal, popolnoma otročji. Delal je zanjke za ptiče in je imel vse polno ptičev v svoji sobi. Nekaj dni pred smrtjo ni več spoznal zna-

nih oseb, a pred smrtjo je zopet zaplapolal njegov duh v svetli luči. Stariši so bili takrat radi skrbi za materino zdravje v inozemstvu. Jaz sem bil nekega večera pri peči s Kazimirov, mojim mlajšim bratom, in s patrom Ludovikom, ki se je že tudi precej postaral. Od vetra gnane snežinke so udarjale na sipe, pater je molil, jaz sem ogledoval z bratom puško za jutrišnji lov. Tu so nam naenkrat povedali, da stari Mikolaj umira. Duhovnik je šel takoj v hišno kapelo, da bi vzel svete zakramente, in jaz sem tekkel k starcu popolnoma brez sape. Ležal je na postelji bled, skoro rumen in na pol trd, toda mirno in pri zavesti. Ta skoro popolnoma gola glava, ovenčana z dvema progama, je bila zares lepa, bila je glava starega vojaka in poštenega moža. Luč blagoslovljene sveče je temotno razsvetljevala sobine stene. Po kotih so čivkali njegovi ptički. Starec je pritiskal z jedno roko križ na prsi, dočim je Hanija, blede kakor lilija, drugo močila s poljubi. Duhovnik je vstopil in pričela se je izpoved; na to je želel umirajoči mene videti.

»Moj gospod in moja draga gospa so daleč od tukaj,« je šepetal, »zato mi je težko umreti. Toda vi ste tukaj, moj zlati, dragi

obneale; poročal je na ministerstvo, da to ni za slovenske dijake nobena olajšava, če se nekaterih predmetov slovenski uče. (Vidi se, kam strast zapelje človeka, da bije najprimitivnejšim pedagogičnim načelom v lice). Končnik je odpravil slovenske profesorje s svojega zavoda. Sploh je vodil zavod v zadnjih letih tako spretno, da v zadnjem šolskem letu ni imel niti 100 slovenskih dijakov, pač pa je bilo nemških 200! (Na mariborski gimnaziji, ki je vendar bliže jezikovni meji, je bilo v zadnjem šolskem letu le okoli 120 Nemcev.

Od kod to nenaravno razmerje? Od kod toliko število nemških dijakov v Celju? Pod Končnikovo egido se je ustanovil nemški »studentenheim«, ki zlobna nemške dijake (seve ne najboljše) od dveh strani v Celje. Res je sicer, da jih je letos manj kot lani in da posebno dijaki višjih razredov pridno temu zavodu hrbet obračajo, pa vendar je dobil na tak način Končnikov zavod popolnoma nemško lice i kar se profesorjev, i kar se dijakov tiče. (Konec prih.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 28. oktobra: 21. pobink, Simon in Juda, ap; evang.: Prilika o kraljevem računu. Mat. 18. — Ponedeljek, 29. oktobra: Narciz šk. — Torek, 30. oktobra: Klavdij m. — Sreda, 31. oktobra: Volbenk šk. — Četrtek, 1. novembra: Vsi svetniki. — Petek, 2. novembra: Spomin vernih duš. — Sobota, 3. novembra: Just m. — Solnce izide 1. novembra ob 6. uri 47 minut, zaide pa ob 4. uri 41 minut. — Lunin spremen: Prvi krajec 31. oktobra ob 9. uri 16 minut dopoludne. — Dan se skrči v novembru za 1 uro 14 minut. — Musica sacra v nedeljo 28. okt.: V stolni cerkvi vel. maša ob 10. uri: Mašo zložil K. Santner, graduale dr. J. Benz, ofertorij Ign. Hladnik. — V mestni cerkvi sv. Jakoba ob 1/2 10. uri velika (nova) maša; Šesta maša v D. m. l. u. z. V. E. Horák, graduale »Constitutes ecc.« z. Ant. Ferster, ofertorij »In omnem terram« zložil M. Brosig, »Veni sancte Spiritus« zložil B. Tresch, »Te Deum laudamus« z. A. Foerster.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. oktobra.

Peter Končnik — šolski nadzornik.

Dunajski uradni list javlja, da je Peter Končnik, gimnazijski direktor v Celju, imenovan za šolskega nadzornika srednjih šol na Kranjskem. — Mi smo že pred par dnevi označili novega šolskega nadzornika kot znane političnega nasprotnika Slovencev, ki je že zato nesposoben uspešno izvrševati službo šolskega nadzornika v slovenski naši deželi. — To imenovanje kaže, kako malo se ozira vlada na najskromnejše in najbolj opravljene zahteve Slovencev. — »Narod« je nam očital, da smo premalo odločno nastopili proti temu imenovanju, dasi je tudi sam nastopil še le ko je po njegovih besedih

gospodič, moj grajšček . . . Skrbite za siroto . . . Bog vam bo povrnil. Ne bodite hudi name . . . če sem kaj zakrivil . . . odpustite. Bil sem morda nadležen, toda zvest.

Molčal je in zamišljal, pa kmalu zopet pogledal in dejal glasnejše, kakor v naglici in kakor da bi mu že sape zmanjkovalo:

»Gospodič! . . . Moj grajšček! . . . Moja sirota . . . v tvoje roke, o moj Bog . . .«

»Izročim dušo tega hrabrega vojaka, zvestega služabnika in poštenega moža!« je svečano končal pater Ludovik.

Starca ni bilo več. Klečali smo ob njegovih postelji in pater je pričel glasno molitve za mrtve.

Precej let je že preteklo od tega. Grob dobrega služabnika je bujno prerastla trava. Žalostni časi so prišli na nas. Vihar je razdejal sveto, tiho ognjišče moje vasice. Pater Ludovik že počiva v grobu, tudi teto Marynjo so že pokopali, jaz si moram s persom trdo služiti vsakdanji kruh, in Hanija . . .

Če se spominjam nje, teko solze tem bolj vroče . . .

dah bilo imenovanje že dovršeno. Temu nasproti konstatujemo, da smo v tem pogledu določno označili svoje stališče tako prej kakor danes, kričati pa v veter se nam ne zdi umestno, ker smo prepričani, da bi se to imenovanje ne bilo nikdar izvršilo, ako bi »Narodova« liberalna gonja ne bila razdvojila Slovencev v naši deželi ter jih dovedla do onemoglosti nasproti vladi. Sploh pa je od »Naroda« jako nedosledno, da se jezi nad tem imenovanjem, vsaj sta slovensko-liberalna deželna odbornika dr. Tavčar in Murnik sama volila v deželni šolski svet Nemca dr. Schafferja, ki ni nič bolj naklonjen Slovincem kakor Končnik. Kako lepo se poda v deželnem šolskem svetu poleg dr. Schafferja nadzornik Končnik! Vlada je s tem imenovanjem le to storila, kar so poprej storili dr. Tavčar in tovariši. Zato pa naj nam liberalci ne zamerijo, da njih kričanje ne smatramo resnim.

Osebnosti. Upokojen je, kakor poroča današnja »Wien. Zeitg.«, deželni šolski nadzornik za Kranjsko Josip Šuman. Cesar mu je tem povodom podelil naslov dvornega svetnika. — Njegovim namestnikom je imenovan ravnatelj celjske višje gimnazije šolski svetnik Peter Končnik.

Imenovanja. Gdč. Kornelija Podkrajšek iz Ljubljane je imenovana za učiteljico francoskega jezika na državni višji deklinski šoli v Mostaru. — Duhovnik frančiškanskega reda v Aleksandriji č. g. o. Hubert Rant je imenovan vojaškim kaplanom za graški okraj. — Za konceptna praktikanta sta imenovana absolvirana pravnik g. Vilko Baltič pri okrajnem glavarstvu v Sežani in g. Fran Korošec pri namestništvu v Trstu.

Volivski shod priredi jutri popoldne ob 3. uri katol. politično društvo za Dolenjsko v Toplicah, na katerem bo poročal o državnem zboru dosedanji g. poslanec V. Pfeiffer, in bo tudi razgovor o državnoborskih volitvah.

Zavedni delavci »Slov. Narod« prinaša neki »dopis« iz Ljubljane, v katerem lamentuje proti socialni demokraciji, da pri sedanjem njenem delovanju ne bode pospeševala potrebne narodno-gospodarske organizacije, — ker se vse delovanje nekako vtopi v politični agitaciji. Tudi mi krščanski socialci smo tega mnjenja. Toda poleg tega imamo pa tudi pred očmi, da liberalci ravno tako niso zmožni, na gospodarskem polju kaj resnega v prilog delavstva storiti. Oni »dopis« nosi podpis: »zavedni delavci«. Ako so to res delavci, v kojih imenu je natisnjen oni članek, potem je zelo neumestno, da so ga pritiskali v »Narod«, ker je prvič ta list še vedno nasprotoval opravičenim zahtevam delavcev. Ko se je delavec v tovarni za žvepljenke storila velika krivica s tem, da so jim zaprli tovarno, je »Narod« takoj prinesel inserat, v kojem je gospodar tovarne iskal v škodo starim nove delavce. »Narodova« ali če še smemo reči narodna stranka nima nobenega gospodarskega programa. Kako se more torej v tem oziru kdo naslanjati na to stran in še posebno, če hoče biti zaveden delavec. Ali je onim zavednim delavcem znano, kaj hočemo delavci? Ali vedo, za kaj se nam gre? Nam se zdi, da miloben nasmehek kaknega liberalca ni dovolj, kar hočemo. Mi hočemo v gospodarskem oziru kruha, v političnem pa onih pravic, ki nam kot nujno potrebnim in koristnim državljanom gredo. Naši liberalni mestni očetje so dovolj jasno pokazali, koliko jim je do delavstva. Mej tem ko je dunajski mestni zastop dal nad 200.000 delavcem volilno pravico, valjajo se naše prošnje Bog vedi kje na rotovžu in čakajo, kdaj bodo strohnele. Take prijatelje ima delavstvo v liberalcih. Naša gospodarska organizacija ima najgorje klevetnike v liberalcih, dan na dan hujska »Narod« proti našim konsumnim društvom, med katerimi je vendar precej čisto delavskih. To se menda vendar ne godi iz ljubezni do delavskega stanu? Ako socialna demokracija ni zmožna za gospodarsko organizacijo, je »narodna« stranka gospodarski organizaciji našega naroda naravnost sovražna. Zato pa nobeden zaveden delavec, ako mu je res kaj do svojega stanu, gospodarskega napredka, ne more oddati pri

kakoršnikoli volitvi glasu liberalcem. Smešno se nam zdi in radi bi poznali one »zavedne« delavce, ki so se zatekli k »Narodu« in padli najgorjim nasprotnikom delavskih teženj pod noge. Take zavednosti Bog varuj kedaj delavcev.

Zaveden kršč.-soc. delavec.

»Slomškova zveza«. Pravila novoustanovljenega društva sloven. učiteljev in učiteljic ter vzgojiteljev je deželna vlada potrdila in se kmalu vrši ustanovni shod.

Zavod za slepce. Za slepe otroke na Kranjskem je poskrbljeno. Znameniti naš rojak, Ljubljčan, na Dunaju zamrl dvorni svetnik gosp. dr. Josip pl. Zhischman je zapustil svoje na 190.000 K naraslo premoženje zavodu slepih na Dunaju in je v oporoki določil, da se ustanove ondi brezplačna mesta za ukaželjne slepce, in sicer v prvi vrsti za Kranjce, ako bi teh ne bilo, za one iz Koroške, in če bi tudi teh ne bilo, za one iz Štajerske. Niževavstrijško namestništvo je pa prezelo to prednost, ko je blagi ustanovnik Kranjcem namenil, in je razpisalo tekom l. 1899. Zhischmanovo novo ustanovo za slepce iz vseh avstrijskih kronovin. S tem razpisom so bili slepci na Kranjskem oškodovani. Naši drž. poslanci, in ti niso bili iz liberalnega tabora, so se pritožili pri ministerstvu zaradi te Kranjcem storjene krivice in so dosegli, da se je ustanovno pismo po oporoki popravilo, in da je kranjskim slepcem zajamčena prednost pri zavodu slepcev na Dunaju. To je pa prav zdaj velike važnosti; zavod za gluhoneme na Kranjskem sicer že imamo; toda za revne slepce na Kranjskem ni ustava, če tudi se je več let v dež. zboru govorilo, da se z zavodom za gluhoneme spoji tudi zavod za slepce. O tej stvari bi bilo še več pripomniti, pa kar je zanjeno, je izgubljeno! — Kranjske slepe otroke so tudi v Linc pošiljali, pa tudi tam so jih začeli odpirati, a v dunajskem zavodu imajo zdaj zajamčeno pravico. To je lep uspeh naših poslancev, ki kaže, da se zanimajo za blagor ljudstva. Stariši pa, kateri imajo slepe otroke, naj bi se spominjali, kje je zavetišče za njih reveže.

Po »Slov. L.«

Resolucije političnega shoda v Jarenini. 1. Geslo »Proč od Grada« ostani stalno v našem programu. Kar imajo že Nemci na Češkem, deloma tudi Lahi na južnem Tirolskem, moramo dobiti tudi južnoštajarski Slovenci, namreč: slovenske oddelke pri vseh deželnih uradih in deželnih napravah in naposled še narodne kurije, da bomo Slovenci v slovenskih zadevah sami odločevali. 2. Na novo izvoljeni slovenski državni poslanci naj zopet osnujejo s Hrvati in Rusini skupen klub na krščansko-narodni podlagi. 3. Shod opozarja vse južnoštajarske Slovence, naj vsepovsod odločno tirjajo, da bodi pri odboru za leta 1901 nameravane deželne razstave v Gradcu tretjina odbornikov slovenska, istotako pri razsodišču, razglasila razstavnega odbora pa nemško-slovenska zajedno z vsemi napisi na razstavi. Če se ti pogoji ne izpolne, naj se nikdo od Slovencev ne udeleži razstave, nego naj celi slovenski Južni Štajer na višjem mestu odločno protestuje proti nameravani enostranski nemško-nacionalni deželni razstavi. 4. Vsa gospodarska in politična društva slovenska naj pošljejo na vlado prošnjo, da naj novemu državnemu zboru pred vsem predloži združni zakon, ki bode tudi narodnim manjšinam v posameznih deželah dopuščal in pospeševal samostalno gospodarsko organizacijo. 5. Istotako naj se vsa gospodarska in politična društva po Slovenskem pravočasno pripravijo na odločen odpor proti morebitni obnovitvi vinske klavzule l. 1903. 6. Novouizvoljeni poslanci naj vse moči posvetijo našemu gospodarskemu vprašanju, da se prej ko slej izboljšajo žalostne gospodarske razmere slovenskega kmečkega ljudstva. 7. Shod prosi vse prave slov. južnoštajarske rodoljube, naj skrbé z delovanjem in uplivom svojim, da se ohrani edinstvo med štajarskimi Slovenci in da ostane Slomškov program tudi nadalje program vseh južnoštajarskih Slovencev.

Po »Slov. Gosp.«

Iz Križev pri Trzinu. Dne 24. oktobra se je blagoslovilo novo šolsko poslopje ob navzočnosti visokorodnega c. kr. okrajnega glavarja kranjskega gospoda Gset-

tenhoferja, c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. Andreja Žumra in šolskega vodje v Trzinu g. nadučitelja A. Krageljna. Ob 9. uri je bila sv. maša; na to smo se podali v procesiji k novemu poslopju, kjer je g. župnik najpoprej otrokom ob kratkem razložil pomen blagoslovljenja in potem okrašeno šolo blagoslovil. Stopivši v okinčano šolsko sobo, se g. okr. glavar zahvali krajnemu šolskemu svetu za požrtvovalnost pri zgradbi nove šole, g. nadzornik povdarja edinstvo — viribus unitis — omenja, da štirje faktorji morajo delovati pri šoli, da se doseže dobri uspeh; namreč: krajni šolski svet, stariši, učiteljstvo in otroci; g. učitelj opominja otroke k hvaležnosti do starišev, katere naj ubogajo in veselje napravljajo s pridnostjo. Po majhnem zajuterku je bila slavnost končana. Bog dal, da bi prihajali iz šole možje jeklenega značaja, uneti za vero, dom in cesarja!

Kozjanski »proletarci«. Včerajšnja »Domovina« je torej vzdignila zastor ter nam pokazala kozjanske »proletarce«. Glasijo se: Ivan Elsbacher, župan, Jožef Druškovič, dr. Fran Pikl odvetnik, Radojca Vivod, c. kr. davčni pristav, Eduard Böheim nadučitelj, Anton Vertnošek, dr. Pejtler, c. kr. sodni pristav, Zvonimir Dobrauc, Josip Cilenšek, Milan Spitzer, Josip Gorišek. Ti so se podpisali pod izjavo do celjskega političnega društva »Naprej«, da hočejo »podpirati edino le kandidacijo g. Drag. Hribarja.« Zdaj torej vemo, kakšni so »delavci in obrtniki«, ki hočejo Hribarja.

Iz Zadrebke doline prinaša zadnja »Domovina« poročilo o nekem širji javnosti dosedaj tajnem volilnem shodu v Kokarjih, kjer se je baje sklenilo tudi naslednje: »Mi hočemo pravega poslanca za V. kurijo, ki pozna težnje obrtnega in delavskega stanu, in se ne pustimo od nikogar drugače prepričati ali pregovoriti.« Celjski aranžerji opravljajo svoje delo jako dobro. Ker se je bati, da pri udeležencih »mnogobrojno« obi kanih volilnih shodov ne bi dolgo ostalo vsiljeno jim navdušenje za Hribarja, zato se morajo že tudi zanaprej zavezati »ne pustimo se drugače prepričati.« To je »svobodomiselnost« ravnanje, da se »spozna« ljudska volja.

Najoriginelnejši volilni imenik je gotovo volilni imenik na celjskem magistratu. Sedaj so našli vpisane za volilce Mažare in Bavarce, ki so nekaj tednov služili v Celju, ki pa že zdavna niso več v Celju, temveč živi eden n. pr. v Parizu, drugi na Mažarskem. Nekateri pravijo, da bi bilo dobro pogledati, ako niso v volilni imenik vpisani oni Culukafri, ki so lansko leto par dni koncertirali v Celju.

»Šac« naprej kopljejo. V Idriji so sinoči zopet izkopali na vrtu pri I. Kramarjevi prodajalni nad 12.000 kron. Mož si je hotel dobro posteljati — zadnjič 8000, sedaj 12.000 kron.

Šolska nemščina na Koroškem. Iz gornjega kraja poročajo »Miru«: V zadnjem času ste prinesli več dokazov prelepe »uradne« slovenščine koroške. Dovolite, da Vam danes podam izglede prelepe naše »šolske« nemščine, ki kaže, kako »temeljito« se slovenska mladina uči nemško v hvalisanih naših nemških šolah. Evo ga: »Pite Endschildigen er ist Krank N. N., Er hat Pauch wekap unt kopf schmerzen unt ferschelz Gott tausentmal fir die schue unt pite auch fir die hosen ich — wer mich schon selber Pedanken baiinen.« — Pisal je to človek, ki se je izšolal v neki naših nemških šol. Ali ne mora rudečica obliiti vsakega, kdor čita take »vspehe« dolgoletnega pouka na naših šolah, katere mora ljudstvo vzdržavati s težkim denarjem! Ali onim, katerim gre skrb zato, še vedno ne spregledajo, da je sedanja šolska uredba povsem pod nič, da je nesmiselna, ljudstvu naravnost v škodo, ne pa v dobiček! Tak sad, taki vspehi dolgoletnega šolanja pač nikakor niso vredni velikih stroškov, katere šole stanejo. Kdaj se bo obrnilo na bolje?

Koroške novice. Na graškem vseučilišču je bil dne 15. t. m. g. J. Maurer iz Podlublja proglašen za doktorja vsega zdravilstva. — Dne 16. t. m. je umrl g. L. Walter, bivši posestnik beljaskih toplic, star 80 let. — Razstavo sadja so imeli v Volš-

bergu. Bila je dobro obiskana. — Deželni šolski svet je razpustil krajni šolski svet v Zagorici, ker se ni hotel kar na slepo pokoriti okr. glavarstvu ter zidati novo šolo. — Pri Stozavi blizu Podkloštra je dne 14. t. m. vlak povozil 22letnega kmetkega sina V. Majerja. Šel je sam pod vlak.

Bogokletstvo. Pred kratkim se je peljal, kakor poroča „Mir“ iz Pliberka, eden gospodov duhovnikov na spoved po cesti, ki vodi iz Pliberka proti Prevaljam. Kmalu se pripelje za vozom neki kolesar in zdrži mimo kakor mimo navadnega voza, ne da da bi se bil kaj zmenil za Najsvetejše. Toda to še ni najhujše. Hudobija mu ni dala miru, in čez nekaj časa stopi raz kolo v stran ceste in počaka voz, vendar ne z namenom, da bi pokleknil in dostojno počastil Najsvetejše, temveč uprt na kolo in s klobukom na glavi gleda zaničljivo mimo se vozečega duhovnika. Kakor hitro je voz zdrčal mimo, tedaj še le je dobilo to ničvredno človeče pogum in zavpilo za vozom z boječe se tresočim glasom „heil“. Da je bilo tu naravnost in očitno bogokletstvo, se ne da tajiti. Iz kakšnega drugega namena naj bi bil malopridnež nalašč počakal duhovnika z Najsvetejšim? Zlobnost potrjuje tudi to, da je pričakoval voz na mestu, kjer se je zdel najbolj varnega, da bi ga ne videl nihče, kakor tudi to, da si pozneje ni upal za duhovnikom, ki je izstopil kakih sto korakov od tam. Ali ne zasluži taka hudobija najstrožje kazni? Sicer pa si dotičnik naj zapomni, da mu bo še kedaj Najsvetejše edina tolažba, katero bo rad iskal, ko ga bo zapustilo vse drugo; le gleda naj, da morebiti ne bo prepozno.

Ljubljanske novice. Umrli je tukajšnji posestnik in gostilničar pri „Koloratu“ g. Al. Jurkovič. N. v m. p.! — Prodajalno zaprli so tukajšnjemu trgovcu z drogami in materialijami v Šelenburgovih ulicah F. Pettauerju. — Vlak sta trčila nocoj na tukajšnjem južnem kolodvoru. V trenutku, ko je došel iz Litije tovorni vlak, je stal na istem tiru drugi tovorni vlak, ob katerega je novodošli trčil s toliko silo, da je poškodovanih nekaj voz. Osobju se ni pripetilo nič žalega. — Tat pri Liningerju. Pri Liningerjevih so imeli te dni tatu, ki že dalje časa izvršuje po Ljubljani svojo umetnost. Liningerjeva dekla je položila na stol prstan, denarnico in ključ ter je pričela čediti svojo sobo. Ko je nesla iz sobe vodo ter se je vrnila, zapazila je, da so imenovane stvari zginile. Mimo nje ni šel nihče na cesto, zato se ji je zdelo, da mora biti tat še v sobi, in res je dobila kozavega človeka skritega pod žensko obleko, ki je visela v sobi. Tat je zbežal in skočil izpod strehe na cesto. Odnesel je zdrave pete. Dekla je šla na policijo ter si ogledala slike raznih domačih lumpov in res je mej slikami dobila sliko tatu, katerega sedaj išče policija. — Prijeli so predvčeranjim na Zalokarjevi cesti št. 7. stanujočega delavca Greg. Formacherja, ker je pretil svoji ženi in njeni materi, da ju ustrelji. — Zavitek sukna je izgubil večerj nekdo na potu od Sv. Petra ceste do Šmartina ob Savi. Denarnico s 30 kronami je izgubil uslužbenec južne želez. na potu iz mestnega loga do trnoveke cerkve.

Koncert „Meščanske godbe“. Poročali smo že, da bo novoustanovljena ljubljanska meščanska godba jutri zvečer o priliki prve letošnje predstave koncertovala v „Katoliškem Domu“. Vpored koncerta je: 1. Jugoslovanski pohod, Hinkl. — 2. Slovenske cvetke, potpouri, Parma. — 3. Ljubavna pesem, solo za flauto, Pikel. — 4. Ouvertura „Graničari“, Iv. pl. Zajc. — 5. Lepa Valenčanka, Kral. — 6. Potpouri čeških pesmi,ramek. Ker bode tudi dramatični odsek „Zveze“ pri igri „Mlini pod zemljo“ storil svojo dolžnost, upati je, da bode jutri zvečer dvorana „Katoliškega Doma“ napolnjena. Blagajna se odpre ob 6. uri zvečer, začetek koncerta ob 7. uri zvečer. Vstopnice se dobe danes v prodajalnici g. Fr. Breskvarja pred škofijo, jutri dopoldne in popoldne pri hišniku v „Katol. Domu“ in zvečer pri blagajnici.

Zopet nesreča na južni železnici. Včeraj sta na postaji Mittersdorf na Štajerskem trčila dva tovorna vlaka s toliko silo,

da se je pet voz prekopnicilo drug na drugega. Dva vozova sta na drobne kosce razbita. Vsega skupaj je razbitih okoli petnajst vozov. Ponesrečil se je samo eden strojevodja, ostali sprevodniki so o pravem času skočili raz vlakov. K sreči je imel poslujoči uradnik v nesreči toliko duševne razsodnosti, da je pravočasno aviziral tržaški brzovlak, ki bi moral privoziti na postajo jedno minuto pozneje, ko sta trčila tovorna vlaka. Da se vsled duševne razsodnosti poslujočega uradnika brzovlak ni o pravem času ustavil, bi bila včerajšnja nesreča v Mittersdorfu zahtevala ogromnih žrtev.

Stavka železničarjev v Trstu. Kakor se čuje, je uprava južne železnice na pogajanjih z odposlanci štrajkovcev privolila v nastopno zboljšanje: Delavci I. kategorije bodo dobivali po 1 gld. 40 novč., II. kategorije 1 gld. 30 novč. ter tantijem po 4 gld. vsakih 15 dnij. Ta plačila veljajo do 6. ure zvečer. Poznejše delo bo plačano posebej. Prejšnji akordati bodo dobivali stalno od 80 nč. do 1 gld. 10 nč. Premikachi bodo dobivali po 10 novč. več. Ti podatki pa seve še niso avtentični.

Čudna zidarska pomota. Deželna hiralnica v Gorici je gotova. Te dni bi se imelo vršiti naseljevanje v novem zavodu, pri tem pa so zapazili, da so zidarji pozabili na — kuhinje.

Priglasitev črnovojnikov. Črnovojniki, ki bivajo v Ljubljani, se morajo najkasneje do konca tega meseca zgledati pri mestnem magistratu. Sicer jih zadene kazen od 4 do 200 K.

Učiteljske spremembe na Štajerskem. Kot začasni učitelji oz. učiteljice so nameščeni v ptujskem okraju gg. ozir. gđč.: Karol Kobale pri Novi cerkvi, Adela Fabijani pri sv. Andražu v Leskovcu, Zofija Praprotnik pri sv. Andražu v Slov. goricah in Matija Boltar pri sv. Janžu na Dravskem polju.

Mlekarna v Št. Jakobu v Rožu. ki se je šele letos ustanovila, lepo napreduje. Prvi mesec delovanja je dobila 6422 litrov mleka, za katero dobijo udje 642 K 20 h. Drugi mesec je bilo 7588 litrov, ki znašajo 758 K 80 h; in tretji mesec 11.385 litrov, ki so dali udom, katerih je sedaj 48, 1138 K 50 h. — V prvem mesecu smo skupili za blago 264 K, in sira je bilo za 400 kron. V drugem mesecu smo skupili 405 K 55 h, sira je bilo za 700 K. V tretjem mesecu smo skupili 321 K 19 h, sira pa je za 988 K. — To so pač zelo lepi uspehi našega delovanja. Številke same najbolj glasno pričajo, kako potrebna je bila mlekarna v našem kraju in koliko dobička prinaša svojim udom. Vsi dvomi, ki so se spočetka javljali, so pošli, vsi nasprotni ugovori so morali potihnuti. — Naj bi tako res narodno delo našlo obilo posnemovalcev tudi drugod!

Vpeljava druge vsakdanje poštne vožnje na progi Rakek-Stari trg pri Rakeku. Dne 16. t. m. se je uvedla na progi Rakek o m i n S t a r i m t r g o m p r i R a k e k u (poleg na progi Rakek-Lož vže obstoječe poštne vožnje) še jedna vsakdanja, dvoup्रेžna poštna vožnja. Vozni red te pošte, katera je začela omenjenega dne iz Starega trga pri Rakeku voziti, je naslednji: Odhod 3:15 popoldne z Rakeka, 3:55 iz Cirknice, 5:50 iz Loža, prihod 6:15 zvečer v Stari trg pri Rakeku. Prihod 12:5 opoldne v Rakek, odhod 11:35 dopoldne iz Cirknice, 9:25 iz Loža, 9: iz Starega trga pri Rakeku. Istočasno se je opustila dose-danja poštna vožnja med Rakekom in Cerk-nico.

Oddaja ključev in korenjakov iz državnih trtnic. Spomladi 1901 se bodo iz državnih trtnic oddajali reznice (ključi) in korenjaki (živice ali bilje) in sicer praviloma proti plačilu tarifne cene, samo izjemoma v posebnega ozira vrednih primerih tudi brezplačno. Cene so nastopne: za vsakih 1000 reznic po 4 K, za vsakih 1000 korenjakov po 10 K. Tisti, ki žele dobiti takih trt, naj se do 1. decem. letos zglase pri občinskem uradu ter povedo tudi, kakšne vrste in koliko bi jih radi prejeli. Pozneje dospelje prošnje se ne bodo uvaževale. Trte se oddajajo samo za to, da se z njimi zasade lastni vinogradi, zlasti matičnjaki, in vsaka trgovina s trtami, prejetimi iz državnih zalog, je kar najstrožje prepovedana. Končno se omenja, da je zaloga

korenjakov znatno manjša, nego ona reznice, da se bodo mogle zategadelj tudi trte odkazati v primernem razmerju množin, ki so v državnih trtnicah na razpolaganje.

Ljubljanski kavarnarji bodo s 1. novembrom podražili skodelico kave od 12 na 13 kr. in čaja od 12 na 14 kr.

Dozdevnega morilca 28letnega Otona M. Dittricha iz Draždan, ki je bil dosedaj v novomeškem zaporu in katerega so zdravniki spoznali za nenormalnega, so danes v spremstvu orožnikov odvedli v domovino. Umoril je brčkone Marijo Dušek iz Drage.

Tatu zasledili so predvčeranjim v Trstu v osebi 23letnega Janeza Skuka iz Logatca, ki je pred kratkim ukradl 400 K. Našli so pri njem še 220 K in nekaj blaga.

Pobegnil je upravitelj mestne bolnice v Pulju Ottavio Desimon in odnesel seboj več sto goldinarjev.

Sejmi po Slovenskem od 29. oktobra do 3. novembra Na Kranjskem: 29. v Vipavi, Ložu, Mokronogu, Poljanah, Radoljici, na Skaručini, v Žužemberku in Česnjicah; 30. v Črnomlju in Zalogu; 2. v Zagorju za Savo, na Jesenicah, Mirni in v Cirknici; 3. na Mirni. — Na slovenskem Štajerskem: 29. v Št. Juriju ob južni železnici, Bistrici, Strasi in Gornjem gradu. — Na Koroškem: 29. v Frižah, Kaplji, Št. Lenartu, Št. Mohorju in Saksenbergu. — Na Primorskem: 2. v Trstu, Drenčini, Glemoni. Sežani in Hr-peljah.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gospod Jan. Pfajfar, župnik v Javorjah, 10 K. — G. Avg. Šinkovec, župnik na Jesenicah, 10 K. — G. J. Kregar, pasar v Ljubljani, 12 K. — G. Jan. Kunaver, župnik na Golem, 6 K. — Bog povrni!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. okt. (C. B.) Danes opoldne se je vršila renuncijacija nadvojvodinje Marije Imakulate Rainerije povodom poroke z vojvodo Robertom vrttembergškim.

Gradec, 27. okt. Nemška katoliška stranka bode postavila pet novih kandidatov.

Trst, 27. okt. Camber radi izsiljevanja obsojen v trimesečno ječo, vložil je priziv.

Budimpešta, 27. okt. V seji poslanske zbornice je bil včeraj vsprejet nasvet predsednika, da poročilo pravnega odseka o izjavi nadvojvode Frana Ferdinanda pride v razpravo v torkovi seji. Posl. Madurasz je zahteval, da se poslancem predloži tiskano poročilo, čemur se pa ni ugodilo.

Pizek, 27. oktobra. (Hilsner pred porotniki.) Pričetkom včerajšnje obravnave je bil na vrsti slučaj umorjene Klime, o kateri trdi Hilsner, da ni imel z njo nikakih zvez, akoravno je cela vrsta prič ravno nasprotno izpovedala. Na opomnjo predsednika, da je Hilsnerjeva znanka Beneš samo radi Klime pretrgala vsako zvezo s Hilsnerjem, odgovarja ta, da o tem ničesar ne ve, na izjavo predsednikovo pa, da so našli obleko obeh umorjenih na istem mestu, odgovarja Hilsner, da nikogar ni umoril. Potem prineso v dvorano corpora delicti. — Popoldne so pričeli z zasliševanjem prič. Prva je na vrsti mati Neže Hruzove, ki izjavi, da je hči poznala Hilsnerja in da jo je ta zasledoval. Hči je rekla, da je mož čevljar. Priča izjavlja, da je to povedala tudi varuhu hčerinemu Novaku. Ta izjavlja, da Hruza ni hodila samo ob nedeljah v Polno in da je njena mati že popolno slaboumna. Več prič potrdi, da so Hruzo 29. marca večkrat videle na potu mej Polno in gozdom Brezina.

Belgrad, 27. oktobra. Bivši adjutant razkralja Milana, polkovnik Lukić, je imenovan častnim adjutantom kralja Aleksandra, kar vzbuja senzacijo.

Rim, 27. oktobra. V vatikanskih krogih zagotavljajo, da ni resnična vest o sklicanju ekumenskega zbora v letu 1901.

Kapstadt, 27. oktobra. Buri so si osvojili Jakobsdal ter po vročem boju premagali posadko, obstoječo iz 52 (?) mož. Angleži imajo 34 ubitih. — Mesto Philippolis blizu Colesberga so si Angleži zopet osvojili in imajo baje Buri velike izgube.

Vojna na Kitajskem.

Pariz, 27. okt. „Agence Havas“ poroča iz Pekina 24. t. m.: Princ Čing in Li-Hung Čang sta naznanila poslanikom, da bodo principi in ministri kaznovani. Cesar prizna, da je Tung fusi-ang veliko zakrivil, in je naročil imenovanima, naj se Tung fusiangu in princem naznanijo (!) zaslužene kazni. Poslaniki so izjavili, da niso zadovoljni s temi naznanili.

Berolin, 27. oktobra. Nemško-angleški pogodbi je pristopila tudi Japonska.

Bruselj, 27. oktobra. Pri naskoku na Taku je bilo, kakor sedaj poročajo listi, ubitih 20.000 Kitajcev.

London, 27. oktobra. Reuterjev urad poroča iz Anšou-a 18. t. m.: Expedicija mejnarodnih čet, namenjena v Paoting-fu, je 17. t. m. dospela v Anšou ter mesto zasedla. Danes so kitajske cesarske čete napadle nemški oddelek 7 milj od tega mesta. Vnel se je boj, v katerem so podlegli Kitajci, ki so pobegnili. Nemci so ugrabili dva topa, več orožja in štiri zastave. Pričakuje se, da bo Paoting-fu središče nadaljnjih operacij proti Kitajcem.

London, 27. okt. „Times“ poroča iz Shanghaja, da se kitajske čete v severnem delu pripravljajo na večjo akcijo in jih vežbajo v streljanju evropsko izvežbani podčastniki. Guvernerjem v Hope je imenovan tujcem sovražni Yu-Čang, kar je dokaz, da hočejo v Pekinu z mirovnimi pogajanjmi le pridobiti potrebnega časa.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—č. (Dalje.)

Tudi kardinal hoče odriniti, ko pride in hoče s kardinalom govoriti župnik cerkve, pod katero je spadal grad neznančev. Prinesel je od onega gospoda mošnjico in pismo z naročilom, naj vzame mati Lucije sto zlatnikov, ki so v mošnjici, kot doto za hčerko ali pa naj denar porabi v kak drug dober namen; neznanec ga tudi prosi, naj pové ženskama, da se brez skrbi lahko obrneta nanj, ako bi potrebovali od njega kako uslugo, in da ga bode to vselej zelo veselilo.

Kardinal takoj pokliče Agnese in ji pové naročilo, katero ta zadovoljno in začudeno posluša. Potem ji stisne v roko mošnjico, katero Agnese brez okoliščin rada sprejme.

„Bog povrni onemu gospodu“, pravi Agnese, „in vam, prevzvišenost, naj se on zahvali tisočkrat! Prosim, da ne poveste o tem nikomur, ker so tu čudni ljudje... Oprostite!... Saj vem, da se tak gospod kot Vaša prevzvišenost ne spušča v čenče, a... saj veste.“

Potem gre tiho domov, zapre se v izbo, razveže mošnjico in občuduje tolik kup zlatnikov, kakoršne je le redko posamezno videla. Potem jih šteje, skuša jih zopet nabrati v kupe, a vedno se ji zopet razsujejo in zdrknejo izmej nerodnih prstov. Naposled jih zopet zbere, dene jih v cunjo, zavije jih trdno, dobro preveže z vrstico in jih stisne v kot svoje slamnice. Čez dan potem samó tuhta, kuje naklepe za bodočnost in koprni po jutru. Ko gre spat, budi nekoliko in misli na zlatnike pod sabo; ko pa zaspi, prikažejo se ji v sanjah. Za rana se vzdigne in se odpravi proti vili, kjer je bila Lucia.

Tej je bilo še vedno zoprn, govoriti o svoji obljudi, a vendar sklene premagati se in vse razodeti svoji materi pri slovesu, katero bo za dolgo časa zadnje.

Ko ste sami, začne Agnese živahno, a tiho, kakor bi bil kdo prisoten, ki ne sme slišati: „Imam ti nekaj važnega povedati!“ Potem ji razodene nepričakovano srečo.

„Bog povrni onemu gospodu!“ pravi Lucia. „Lahko bodele lepo živeli in še drugim dobrote izkazovali.“

„Kaj?“ odgovori Agnese, „ali ne veš, kaj moremo s tem denarjem narediti? Čuj! Jaz imam samo tebe, vaju dva. Odkar je Renzo začel za tabo gledati, imam ga za svojega sina. Da bi se mu le kaj ne primerilo, ker ne dá nobenega glasu od sebe. A, saj ne more vse tako slabo iti! Le upajvi! Jaz bi rada trohnela v domači zemlji. Ker pa ti ne moreš tu ostati radi onega malo-pridneža, ker v njegovi bližini niti ne smeš dihati, priskutila se mi je domačija. Z vama grem kamorkoli. Dosedaj bi šla z vama na konec sveta; sklenila sem že to. A brez denarja? Saj me umeš? Par beličev, katere si je Renzo s težavo prištedil, polastila se je pravica. Zato nam je Bog naklonil drugo srečo. Ko Renzo dá glas od sebe, kje je, in kaj namerava, grem po tebe v Milan. Preje bi se dobro premislila, a skušnja človeka uči. Do Monze sem šla in vem, kako se potuje. S sabo vzamem poštenega moža, sorodnika, na primer dober bi bil Alessio di Maggiano. Saj v vasi ni nobenega pripravnega! Ž njim pridem po tebe. Denar imamo, in... Razumeš?“

A ko vidi, da se Lucia ne razveseli, ampak celó postane otožna in se žalostno drži, prekine Agnese govor in reče: „Kaj ti je? Ali ti ni to prav?“

„Uboga mati!“ vskligne Lucia in jo objame ter skrije obličje v njeno nedrje.

„Kaj je to?“ plašno vpraša mati.

„Preje bi vam morala povedati“, odgovori Lucia, pogleda kvišku in si briše solze: „a nisem se upala. Usmilite se me!“

„Brzo torej!“

„Jaz ne morem več biti žena Renzova!“

„Zakaj? Zakaj?“

Lucia odkrije objubo s povešeno glavo. Težko diha; solzi se, a ne ihti, kakor bi pripovedovala stvar, katera se ne dá več izpremeniti. Potem sklence roke in zopet prosi mater odpuščanja, da ni do sedaj povedala. Prosi jo, ne črhni o tem živi duši, temveč jo podpirati, da dovrši svojo objubo.

Agnese potrta in osupela obstoji. Hoče se jeziti, ker je Lucia molčala. A njeno jezo uduši ta grozna novica. Reči hoče: „Kaj si storila?“ A zdi se ji, kakor bi to ne bilo Bogu všeč, tem bolj ker Lucia z živimi bojami naslika ono noč, temno samoto in nepričakovano rešitev, ko je tako določno in svečano storila objubo. Agnese se spomni tudi tega ali onega vzgleda, katerega je časi slišala, ali svoji hčerki pripovedovala, kako grozno in čudno kaznuje Bog onega, ki prelomi objubo. Nekoliko časa začarana stoji, potem pa reče: „Kaj storiš sedaj?“

„Sedaj“, reče Lucia „naj Bog po svoje obrne, Bog in Mati božja. Jaz sem se jima izročila. Dosedaj me nista zapustila, tudi sedaj me ne zapustita... Sedaj ko sem rešena, prosim Boga samo, da se kmalu z vami vrnem. In to mi dovoli, to mi gotovo dovoli. Oni dan... v onem vozu... Ah sveta Devica!... Oni ljudje!... Kdo bi si mislil, da me peljejo k onemu, ki me je drugi dan peljal k vam?“

„Zakaj ne poveš takoj svoji materi?“ zbadljivo reče Agnese, a prijazno in pomilovalno.

„Usmilite se me! Nisem se upala... kaj bi koristilo, če bi vas že preje žalostila?“

„In Renzo?“ pravi Agnese in strese z glavo.

„Ah!“ reče Lucia in zadrgeta. „Saj ne smem več misliti na ubožca. Ni bilo usojeno. Ali vidite, kako je očitno, da ni bila božja volja, da bi se midva združila? Kdo ve? Toda ne! Bog ga je rešil nevarnosti, in on bode brez mene srečen.“

„Toda“, povzame mati, „če bi se ti za večno ne zavezala, in če bi Renzo srečno ušel vsem nevarnostim, lahko bi lepo porabili denar.“

A Lucia jo zavrne: „Ali bi imeli oni denar, če bi jaz ne preživela one grozne noči? Božja volja je bila, da se je tako izteklo. Zgodi se božja volja!“ Besede ji udušijo ihtenje.

Pri tem nepričakovanem dokazu Lucije se zamisli Agnese.

Čez nekoliko časa Lucia zaduši svoje vzdihovanje in reče: „Sedaj se moramo voljno udati. Vi, mati, me lahko podpirate. Prvič

prosite Boga za svojo ubogo hčer, potem pa... saj to mora tudi Renzo izvesti. Tudi to uslugo mi storite in mislite na to! Ko izveste, kje je, pišite mu, poiščite moža... svojega stričnika Alessio, ki je pameten in previden, ki ni klepetulja! On naj mu piše, kaj se je zgodilo, kje sem, kaj sem trpela, da je Bog tako hotel, naj se pomiri, da jaz nikdar ne morem biti njegova žena. Razloži naj mu previdno, kaj sem obljubila. Ko izve, da sem obljubila Madonni... saj je bil vedno bogabeječ. Kadar kaj o njem izveste, sporočite mi, ali je zdrav in... družega mi ni treba poročati.

Agnese ginjeno zatrjuje hčerki, da se zgodi po njenih željah.

„Še nekaj!“ odgovori Lucia! „Če bi ubogi Renzo nikdar ne mislil na-me, ne pripetilo bi se mu, kar se mu je primerilo. Po svetu hodi, vzeli so mu zaslužek, odnesli prihranjene novce, katere je prištedil... ali veste zakaj?... I mi imamo toliko denarja! O mati! Ker nam je Bog izkazal tako dobroto in ker res imate ubožca za svojega sina... da za sina, oh, dajte mu polovico! Bog naju ne zapusti. Ob priliki mu pošljite, ker Bog ve, kako krvavo potrebuje!“

„Dobro! Kaj misliš?“ odgovori Agnese. „Res mu pošljem. Ubožec! Zakaj bi se tako veselila denarja? A...! Jaz sem tako zadovoljna s tem prišlo. Dobro, jaz mu pošljem. In tudi on! Saj vem, da rad vzame denar kdor ga potrebuje, a ta denar ga ne stori srečnega!“

Lucia se zahvali materi za radovoljno darežljivost. Bralo se ji je z obraza, da njeno srce še vedno bije za Renza, mogoče bolj, kot je sama mislila.

„Kaj naj storim brez tebe jaz ubožica?“ reče Agnese in ihti.

„In jaz brez vas? Uboga mati! V tuji hiši! Doli v Milanu!... Gospod Bog bode z nama. On naju zopet združi. Čez osem ali devet mesecev se vidite. Še preje bo Bog vse popravil, da se moreve zopet videti. Njemu vse prepustite! Vedno bolj bom molila k Materi božji. Če bi ji mogla še kaj žrtvovati, storila bi to. Saj Ona je takó neskončno usmiljena!“

Tako se ločite mati in hči po teh in podobnih, vedno ponavljajočih se izrazih tarnanja in tolaženja, otožnosti in udanosti. Obljubite si vzajemno, o tem ne črhni besedice; ihteč se vedno znova objemate, tolažite se, da se vidite prihodnjo jesen, kakor bi to bilo od njiju odvisno. Saj to je navadno ob taci prilikah!

Dolgo časa je preteklo, a vender o Renzu ne duha, ne sluha, ne pisma, ne poročil. Povsod, kjer je Agnese vprašala, ni izvedela več, kar je sama vedela.

(Dalje prih.)

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1900. Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

It srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenljivega dobrot in pristnog medicinskega ribjega olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani 839 6 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Realjeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

25. oktobra. Jakob Volč, bogoslovec, 22 let, Zaloška cesta 11, jetika.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 26. oktobra 1900.			
Za 50 kilogramov.			
Pšenica za jesen	K	7.60 do K	7.65
» » pomlad	»	8.06 » »	8.07
Rž za jesen	»	7.50 » »	7.55
» » pomlad	»	7.70 » »	7.72
Tursica za jesen	»	6.40 » »	6.45
» » pomlad	»	5.37 » »	5.38
Oves za jesen	»	5.73 » »	5.75
» » pomlad	»	5.94 » »	5.95

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 738-0 mm

čas	čas opazovanja	stanje neba	temperatura po Celsiusu	vetri	nebo	padavine v 24 urah
26.	9. xvojé	729.3	10.2	sr. jzah.	oblačno	
27.	1. xjult.	7.60	10.0	sl. sever.	oblačno	2.5
	2. popol.	725.8	13.5	sl. jug	pol oblač.	

Srednja večerajšnja temperatura 9.7 normale: 8.5.

972 1-1

Uršula Jurkovic javlja v svojem, v imenu svakinj in vseh sorodnikov imenu prijateljem in znancem prelužno, pretresljivo vest, da je umrl blagi njen iskreno ljubljeni in nepozabni soprog, gospod

Alojzij Jurkovic
c. kr. poštni ekspedient v pok., hišni posestnik in gostilničar

včeraj v petek, dne 26. t. m., zvečer ob polu devetih po dolgotrajni, zelo mučni bolezn, preiden s sv. zakramenti za umirajoče, v 53. letu starosti.

Pogreb pojde v nedeljo, dné 28. t. m., ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Pred škofijo št. 15., na pokopališču k sv. Kristofu, kjer bode položeno truplo dragega pokojnika v lastno rakev k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Preglaji rajnik bodi priporočen v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 27. oktobra 1900.

Špiritni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobaren in v vseh bojah, dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnauja naročila proti povzetju. 228 25 11-5

Graščina v Brežicah

ima še večjo množino prav dobrega

vina

iz Sromeljskih gorio po ugodni ceni

na prodaj.

Za pristnost vina se jamči. Odda se v večji in manjši množini. 970 3-1

Služba organista in cerkvenika

v Ihanu pri Domžalah je izpraznjena z 11. novembrom t. l. 949 3-3

Več se poizvó pri župnem uradu v Ihanu.

Razpis službe

pomočnika podkovskemu učitelju na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Na podkovski šoli c. kr. kmet. družbe kranjske v Ljubljani je izpraznjeno mesto pomočnika podkovskemu učitelju, katero se odda začasno. Prošnje za to službo je izročiti do

1. novembra t. l.

podpisanemu odboru.

Plača znaša rednih 800 kron na leto ter primeren prispevek za zvršena dela, katera po dogovoru plačuje učitelj podkovstva.

Prosilci morajo biti vešč slovenskega jezika v govoru in pisavi ter morajo svoji prošnji priložiti spričevala o dovršeni podkovski šoli in o dosedanjem službovanju. Prosilci, ki so dovršili nižji tečaj na c. in kr. vojaški živinozdravniški šoli na Dunaju, imajo prednost.

Glavni odbor c. kr. kmet. družbe kranjske v Ljubljani. 967 2-2

Davnej potrjeno dijetel. kosmet. sredstvo (umazanje) za krepanje in utrjevanje kit in mišic cloveškega telesa

Kwizdov fluid.

Znamka: Kača (tekočina za turiste).

Turisti, kolesarji in jezdec uspešno rabijo ta fluid za krepanje in poživljanje po daljnih turah.

Cena: Čista steklenica 2 K, pol steklenice 1 K 20 h.

Pristno je dobiti v vseh lekarnah. G. 632 20-5

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Kornenburgu pri Dunaju.

Zanesljivo pristna vina
črna in bela
iz istrskih in dalnatskih vinogradov
priporoča 908 10 1
C. Zalaznik v Pulju (Pola).
Cene brez tentence.

Ovinjene (weingrüne) sode
različne, majhne in velike, stare in nove prodaja 927 3-3

J. Buggenig,
sodarski mojster
Cesta na Rudolfovo kolodvor v Ljubljani.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter

katarih v sapilih, zas'izenju, kašlju in hripavosti. (III.) 10 43

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi v. varih.

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spesijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zloga pri Mihael Kastnerju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *

*** tinkturo**

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti pa- peža

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in III. več steklenic. 591 50-17

kot želodec krepkuje in tek vzbujajo- če, dalje kot pre- bavljenje in telesno od- prtje pospešu- joče sredstvo, po- sebnost onim, ki tipé na navađem telesnem za- prtju.

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem v svojo

opekarno

uvel delovanje

s parno silo

in da izdelujem vsakovrstno

*** opeko za stavbe, *** zarezno opeko (Strangfalzziegel), stisnjeno strešno opeko (Dach- *** pressziegel) itd. itd. ***

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive pre- vzemam posebnó jamstvo.

Priporočuje svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo po- strožbo in jako nizke cene. 676 15

Ludovik Herzmann,

opekarna s parno silo, v Ljubljani, Tržaška cesta.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opezarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na have'oke v naj- večji izbiri po najnižjih cenah. 170 70

Jan. Dogan-a
mizarski pohištveni obrt
536 20 v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 19 (v Medjatovi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo
vsakovrstnega likanega
in politiranega
pohištva.

Naročila se točno izvršujejo.
Centilnik s podobami zastoj in franko.

Hišo

v Doljnem Kronovem šte. 5,
v belocerkovski fari,

ležečo tik ceste, h kareri spadajo: gospo-
darsko poslopje, lepe njve in travniki z go-
zdom vred, **prodá** iz proste roke posestnik
Jožef Vrečar, bivajoč v severni Ameriki.

Prodaja se bode vršila dné 7. no-
vembra t. l. na licu mesta predpoldne.

Več pové pooblaščenec **Anton Žgur**
župnik v Hrenovicah pri Postojni. 969 2-1

Gostilna „pri Cenkarju“.

Pristni prosekár in bržanka

liter po 52 kr. Istrijsko novo vino po 40 kr. liter. Dobra stara
vina po 36, 40, 48, 56 kr. liter. 916 4-3

Vsako soboto in nedeljo Klobase

j-trnc, krvave, rižove, mesene sveže in pre-
kajene iz najboljšega prašičevega mesa, domači izdelek!

Priporoča se s spoštovanjem
Franc Slatnar, gostilničar.

DR. JANKO BREJC

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti
Medjatova hiša.

889 7

Št. 11.652.

829 3-3

Razpis

službe hišnega duhovnika v deželni prisilni delavnici v Ljubljani.

Provizorno se oddaje služba hišnega duhovnika v deželni prisilni delav-
nici v Ljubljani s plačo 1600 K poleg prostega stanovanja, kurjave in osvetljave proti
obojestranski poluletni odpovedi.

Prositelji za to mesto naj vložijo svoje prošnje

do dné 15. novembra 1900

pri deželnem odboru kranjskem.

Razum stanovske sposobnosti je dokazati tudi znanje slovenskega, nemškega in itali-
janskega jezika ter je gledé zdravstvenega stanja predložiti zdravniško spričevilo.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani dné 12. oktobra 1900.

Št. 33.987.

943 3-3

Razglas.

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto se javno naznanja, da so proračuni o do-
hodkih in troških za leto 1901.

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestne elektrarne;
6. mestnega loterijskega posojila;
7. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila;
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnice

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dné in sicer od 16. do 30. oktobra t. l.
na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 15. oktobra 1900.

Dné 31. oktobra letos bo v Ljubljani

5 hiš dražbenim potom prodanih

in sicer:

Hiša št. 52, gostilna pri »Fortun«, na najlepšem kraju, sredi trga, z lepim vrtom,
pokritim kegljiščem, velikim, na ledenico, kolnico in hleve meječim sadnim vrtom in
gozdnim delom.

Hiša št. 51, lepa stanarinska hiša z balkonom in kleti.

Hiša št. 75, stanarinska hiša, v kateri je nastanjen merosodni urad, z lepim vrtom
za zelenjavo.

Hiša št. 41, gostilna pred živinskim trgom, na kraju z velikim prometom, v I. nad-
stropju stanovanja.

Hiša št. 32, gospodarska hiša, z velikim ograjenim vrtom in ob njega meječim
poljem, z lepim hlevom, kozolcem in lopo, ki je pripravna za gostilno ob tržnih dneh.

Dobro urejena opekarna z lastnim zemljiščem, blizu železnice; dalje **več njiv**,
travnikov in sadnih vrtov. 939 3-3

955 3-3

Razglas.

Na prodaj je takozvano

„Štravsovo posestvo“

v Štepanji vasi poleg Ljubljane, skupno ali pa po parcelah. — Posestvo ima okoli
40 oralov najlepših njiv, travnikov in zaraščenih gozdov. Travniki in njive leže večinoma
v Štepanji vasi, nekaj travnikov pa blizu Rudnika. Ravno tako leže gozdi blizu Štepanje vasi.
Hiša in gospodarska poslopja so v najboljšem stanju, kleti, skladišča in hlev so
obokani.

Domačija je posebno pripravna za vinsko trgovino v malem in velikem.
Natančne pogoje je poizvedeti pri podpisnem.

Dr. Mat. Hudnik,

odvetnik v Ljubljani, Kongresni trg št. 14.

VINCENC ČAMERNIK kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomškove ulice 17 (nasproti elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz vsakovrstnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Delavnica umetnih cerkvenih kamnoseških del.

Stavbena dela.

465 25-24

Priznana solidna dela, točna postrežba.

Služba organista in cerkvenika

v Grebinkem Kloštru (pošta Grebinci, Koroško)
se takoj odda.

Dohodki v denarju približno 560 kron (280 gld.),
prosto stanovanje, najlepšega polja več ko 20 birnov
poselje, ki se pa lahko v najem dá.

Prosilec mora biti spreten orglavec-cecilijanec,
oženjen, oba morata biti dobra pevca.

Prošnje na cerkveno predstojništvo. 947 3-3

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito preč. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi **izborno svojo zalogo**

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 251 12-11
turistiških klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga
lodnatih klobukov c. kr. dvornih
zaloznikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez
vsake priprave in težave najfineje li-
kerje po francoskem sistemu s po-
močjo ekstraktov, ki stanejo za napravo
po 5 litrov likerjev: tropinovec, absinc,
vermut, ruski pelinovec, češki liker
kimmel po 80 kr.; slivovec, rum, češ-
njevec, alaš, alpski liker po 85 kr.
in konjak, benediktinec, chartreuse,
plznski liker po 95 kr. Razpošiljam
proti predplačilu v znamkah ali poštne
nakaznici, po poštne povzetju 10 kr.
več. Vsaki pošiljlatvi pridenem navo-
dilo, kako se napravi liker. Prepro-
dajalcem, če naročijo več blaga, mnogo
ceneje.

Anton Rukavina,
Trst,

612 50-47 Via Belvedere št. 23.

== Domača umetnost! ==

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 22

60 52-42 v hiši gospé Wessner-jeve

se priporoča prečistiti
duhovščini in cerkve-
nim predstojništvom v
naročila za izvrševanje
vsakovrstnih strogo
umetniško izvršenih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa
ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega ma-
terijala.

Priznana umetniško
dovršena dela!

Priznana pisma
so na razpolago.

== Domača ==
tvrška!

Elegantne
klobuke

za dame in otroke,

čepice

za dečke in deklice

priporoča po zelo nizki
ceni 889 4

Karol Recknagel,

Mestni trg št. 24.

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvornih stekleničah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikates, dišav, kolonijalnega in špecerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnijo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 168 12-9

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluvijske, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolite pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52 21

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Glavna zaloga za Kranjsko:

Mihael Kastner
v Ljubljani. 259 52-50

Št. 84.064. 960 3-2

Ustanove za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjena so s pričetkom tekočega leta **tri mesta cesar Franc Jožefove ustanove za realce po 100 K na leto.**

Do teh ustanov imajo pravico v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni, revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev teh ustanov vlagati je s potrebnimi dokazili vred **do 20. novembra letos** pri šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 17. oktobra 1900.

Špitalske ulice št. 7, I. nadstr.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Ordinacija od 9—6., ob nedeljah in praznikih od 9—12. ure.

Zobozdravnik 751 10

med. univ. D^r. RADO FRLAN

špecialist za zlate plombe,

naznanja p. n. občinstvu, da si je nabavil električno pripravo za vliivanje porcelanastih plomb, katere se delajo popolnoma jednake zobu tako, da jih ni možno spoznati.

V njegovem ateljeju se izdelujejo: posamični zobje vsake vrste, zlate krone in sponse, zobovja iz zlata, kavčuka, aluminija, celuloida in cina.

Opomba. Zlate in porcelanaste plombe, kakor tudi vse operacije v ustih izdeluje zobozdravnik dr. R. Frlan s a m, ne pa znabiti kak tehnik.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,

obrestue hranilne vloge po 61 12-10

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon šte. 57.

Podpisani usoja si slav. občinstvu uljudno naznaniti, da je **preselil**

vrtnarski obrt

s Poljanskega nasipa na
Erjavčevo cesto, tik vladne palače
vhod tudi iz Hilšerjeve ulice in Zagate.

Zahvaljujem se za dosedaj mi izkazano zaupanje ter priporočam **vence, šopke, palme** za sobe in lepe **dekoracije** za Vsesvete po najnižjih cenah.

Z velespoštovanjem

Luka Tomšič, vrtnar.

Št. 31.780. 914 3-3

Razglas

stavodolžnim mladeničem.

Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora leta 1901 nastopno razglašja:

- Vsi v Ljubljani stanujoči leta 1878, 1879 in 1880 rojeni mladeniči imajo se, negledé na njih rojstni in pristojni kraj,
- tekem meseca novembra 1900

pri podpisnem uradu k zabeleži oglašiti

- Mladeniči, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, naj prinese s seboj dokazila starosti in pristojnosti.
- Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglašiti starši, varuhi ali drugi pooblaščenici.
- Oni, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih olajšav, morajo po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca **januarja** ali **februarja 1901** pri podpisnem mestnem magistratu, **najkasneje pa na dan glavnega nabora** pri naborni komisiji.
- Onim ki želé, da se jim dovoli stava zunaj domačega nabornega okraja, je o priliki zglašitve vložiti **opremljene prošnje**, ter se ob enem lahko oglašé in izkažejo pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene olajšave.
- Sinovi aktivnih vojaških oseb in oni mladeniči, ki so nameščeni pri vojni upravi (vojni morarici) in so še stavodolžni, se morajo ravnatoako zglašiti.
- Kdor zanemari dolžnost zglašitve, in v obée iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon, ne se more opravičevati.

Stavljenci, ki opusté zglašitev, ne da bi jih ovirala kaka nepremagljiva ovira, so krivi prestopka in se kaznujejo z **globo 10—200 K** ali s temu primernim zaporom.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.
dné 27. septembra 1900.

K. SEZONI

K. SEZONI

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev** itd. vseh pripadajočih **rekvizitov in municije**, posebno pa opozarjam na 730 20-11

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene svetilnice ali stalnice**, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld.,	iz medenine 22, 24, 28, 32 gld.,
iz tompaka 40, 50 gld.,	obhajilne svetilnice
iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gl.,	pušice z zvonočki za pobiranje
mišoščine, iz kositarja po gld. 1-50,	iz medenine po 5 gld.;
štedilna železna ognjišča,	vsa železnina tudi razna za vzidanje.

688 (8-8)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S krtevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog 30. sept. 1900
čez 5 milijonov kron.

Denarni promet v devetih mesecih
čez 17 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1, sedaj: Kongresni trg štev. 2, I. nadstropje

sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4¹/₂%

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gld. čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1900:
5,853.620 K 97 h.

Promet v mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1900:
17,740.643 K 16 h.

Hranilne kojižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. oktobra 1900.

966 2

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška,
knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v
Št. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Leskovic,
blagajnik „Ljudske posojilnice“.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.
Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.
Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.
Ivan Kreĝar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.

Dr. Viljem Schweitzer,
odvetniški koncipijent v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.
Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečistiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, oingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosim prečistito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri. 86 39

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Puškar

Fr. Kaiser

v Ljubljani

priporoča za dōbo lova ter pošilja

puške

in vse druge lovske potrebščine

katerih ima veliko zalogo.

Trceevka
gld. 75.—

Trceevka
gld. 75.—

Trceevka
gld. 75.—

Trceevka
gld. 75.—

753 9

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dnė 26. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	96-65
Skupni državni dolg v srebru	96-60
Avstrijska zlata renta 4%	114-25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97-75
Ogerska zlata renta 4%	114-20
Ogerska krona renta 4%, 200	90-05
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1698-—
Kreditne delnice, 160 gld.	652-25
London vista	240-67
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-75

Dnė 26. oktobra.

20 mark	23-55
20 frankov (napoleonor)	19-20
Italijanski bankovci	90-50
C. kr. cekini	11-37
3-2% državne srečke l. 1864, 250 gld.	170-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160-—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93-15
Tisne srečke 4%, 100 gld.	—
Dunavske vravnave srečke 5%	251-25

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	105-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93-75
Priporitne obveznice državne železnice	—
južne železnice 3%	321-20
južne železnice 5%	119-25
dolenjskih železnice 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	390-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	350-—
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	42-25
Ogerskega	20-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12-15
Rudolfove srečke, 10 gld.	60-—

Salmove srečke, 40 gld.	170-—
St. Genois srečke, 40 gld.	198-—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	—
Ljubljanske srečke	50-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	296-—
Akcije Ferdinandovo sev. želez., 1000 gl. st. v.	6090-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	782-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104-50
Splošna avstrijska stavbinska družba	157-—
Montanska družba avstr. plan.	408-50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	450-—
Papirnih rubljev 100	254-25

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.